

Indikatorer för våld i nära relationer – kirurgi: akutmottagning

Faktablad

OBS: Notera att **inga av dessa indikatorer nödvändigtvis måste finnas** eller att de kan vara indikatorer för andra problem men de kan ses som varningssignaler och skäl att vara extra uppmärksam samt peka på (en historia av) våld i nära relation.

Akutmottagningar på sjukhus fungerar vanligtvis som första kontakt för personer med svåra skador i samband med våld i nära relationer (VIN). Detta är ett tillfälle för sjukvårdspersonal att inte bara ta itu med de omedelbara medicinska problemen eller skadorna relaterade till VIN utan också att identifiera och stödja våldsoffret. Detta kan innefatta att hänvisa individerna till stödresurser som kan ge känslomässig hjälp, krisrådgivning samt information och hjälp med akuta placeringar.⁽¹⁾

Observera att listorna inte är uttömmande; den representerar bara ett urval.

Vuxna: Möjliga indikatorer/skador på våld i nära relation

- Offer för våld i nära relation får oftare radiologiska undersökningar, särskilt för fysiska trauman
- Oförklarliga eller flera skador
- Särskilt huvud-, nacke- och ansiktsskador
- Blåmärken i olika stadier
- Skador som inte stämmer överens med den givna historien
- Bitmärken, ovanliga brännskador
- Skador på delar av kroppen som inte syns (inklusive bröst, buk och/eller könsorgan), särskilt om kvinnan är gravid
- Spruckna läppar
- Utslagna tänder
- Obehaglig/ovanlig atmosfär, rädsla, hierarki mellan offret och den medföljande personen
- Den medföljande personen svarar på alla frågor

Barn: Möjliga indikatorer/skador på våld i nära relation⁽²⁾

- Beskriven skadehistorik överensstämmer inte med skador.
- Ovanliga skador, t.ex:
 - Allvarliga skador
 - Frekventa frakturer
 - Mycket uttalade skador
 - Ovanligt utseende (t.ex. mönstrade skador, som bitmärken, bränmärken från cigaretter)
 - Ovanlig lokalisering av skador (läppar, tänder, munhåla, ögonlock, örsnibbar, skinkor, könsorgan, fingertoppar, etc.)
 - Obehandlade (gamla) skador
 - Oförklarliga skador hos barn som inte själva rör sig
 - Skada är "märklig" för barnets ålder; friska/spädbarn har inga blåmärken. Även små, medicinskt irrelevanta blåmärken tyder på olämplig hantering av barnet

Hitta mer information om **indikatorer** i [Modul 2](#).

OBS: Allvarliga inre skador (t.ex. frakturer) kan sakna yttre skador! Att skaka ett spädbarn är livsfarligt – och inte heller synligt utifrån.

Äldre: Möjliga indikatorer/skador som tyder på våld

- Kontusion som påverkar armarna, insidan av låren, handflatorna, fotsulorna, hårbotten, öronen, mastoidområdet, skinkorna
- Multipla och grupperade kontusion
- Skavsår på armhålan (från fasthållningar) eller handleden och anklarna (från ligaturer)
- Skada på näsrygg och tinning (från att ha blivit slagna när du bär glasögon)
- Ekchymoser i periorbitalområdet
- Skada i munnen
- Ovanligt monster av alopeci
- Obehandlade tryckskador eller sår lumbosakralt
- Obehandlade frakturer
- Frakturer som inte involverar höften, humerus eller kotan
- Skador i olika stadier
- Skador på ögon eller näsa
- Kontakt brännskador och skållningar
- Blödning i hårbotten eller blåmärke

Källor

Som finns [här](#).

- ⁽¹⁾ Singhal, S., Orr, S., Singh, H. et al. Domestic violence and abuse related emergency room visits in Ontario, Canada. BMC Public Health 21, 461 (2021).
- ⁽²⁾ Notfall- und Informationskoffer: Kinderschutz in der Arztpraxis und Notaufnahme, Institut für Qualität im Gesundheitswesen Nordrhein